

Riktlinjer

med kriterier för att bedöma de undantagsfall då institut överstiger gränsvärdena för stora exponeringar i artikel 395.1 i förordning (EU) nr 575/2013 samt tiden och åtgärderna för att säkerställa att institutet åter efterlever kraven enligt artikel 396.3 i förordning (EU) nr 575/2013

1. Efterlevnads- och rapporteringsskyldigheter

Riktlinjernas status

1. Detta dokument innehåller riktlinjer som har utfärdats enligt artikel 16 i förordning (EU) nr 1093/2010¹. I enlighet med artikel 16.3 i förordning (EU) nr 1093/2010 ska de behöriga myndigheterna och finansinstituten med alla tillgängliga medel söka följa riktlinjerna.
2. Av riktlinjerna framgår Europeiska bankmyndighetens (EBA:s) syn på lämplig tillsynspraxis inom det europeiska systemet för finansiell tillsyn eller på hur unionslagstiftningen bör tillämpas inom ett visst område. Behöriga myndigheter enligt definitionen i artikel 4.2 i förordning (EU) nr 1093/2010 som berörs av riktlinjerna bör följa dem genom att på lämpligt sätt införliva dem i sin praxis (till exempel genom att ändra sina rättsliga ramar eller tillsynsrutiner), även när riktlinjerna i första hand riktas till finansinstitut.

Rapporteringskrav

3. Enligt artikel 16.3 i förordning (EU) nr 1093/2010 måste de behöriga myndigheterna meddela EBA om de följer eller tänker följa dessa riktlinjer, alternativt ange skälen till att de inte gör det, senast den (03.01.2022). Om ingen sådan anmälan inkommer inom denna tidsfrist kommer EBA att anse att de behöriga myndigheterna inte följer riktlinjerna. Anmälningar ska lämnas på det formulär som tillhandahålls på EBA:s webbplats till compliance@eba.europa.eu med hänvisningen EBA/GL/2021/09. Anmälningar ska inges av personer med befogenhet att rapportera om hur reglerna efterlevs på de behöriga myndigheternas vägnar. Alla förändringar i graden av efterlevnad måste rapporteras till EBA.
4. Anmälningarna kommer att publiceras på EBA:s webbplats i enlighet med artikel 16.3 i förordning (EU) nr 1093/2010.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/78/EG (EUT L 331, 15.12.2010, s. 12).

2. Syfte, tillämpningsområde och definitioner

Syfte

5. I dessa riktlinjer anges, i enlighet med den befogenhet som fastställs i artikel 396.3 i förordning (EU) nr 575/2013, de kriterier som behöriga myndigheter bör använda för att bedöma de undantagsfall som avses i artikel 396.1 i samma förordning och när en behörig myndighet tillåter att ett institut överskrider de gränsvärden som anges i artikel 395.1 i den förordningen. I dessa riktlinjer fastställs även de kriterier som behöriga myndigheter bör använda för att fastställa en lämplig tid för ett institut att åter efterleva de gränsvärden för stora exponeringar som anges i artikel 395.1 i förordning (EU) nr 575/2013 och de åtgärder som ska vidtas för att säkerställa detta.
6. Riktlinjerna innehåller dessutom ytterligare information som bör tillhandahållas den behöriga myndigheten när den rapporterar om en överträdelse av gränsen för stora exponeringar i enlighet med artikel 396.1 i förordning (EU) nr 575/2013.

Tillämpningsområde

7. Dessa riktlinjer gäller för behöriga myndigheters bedömning av de undantagsfall som avses i artikel 396.1 i förordning (EU) nr 575/2013. De visar även hur behöriga myndigheter kan fastställa den tid som anses rimlig för att åter efterleva kraven och de åtgärder som ska vidtas för att säkerställa att institutet åter efterlever kraven inom lämplig tid, inklusive inlämningen av en efterlevnadsplan.
8. Dessa riktlinjer är inte tillämpliga i de fall som anges i artikel 395.5 i förordning (EU) nr 575/2013 så länge institutet uppfyller villkoren däri.

Målgrupp

9. Dessa riktlinjer riktar sig till behöriga myndigheter enligt definitionen i artikel 4.2 i förordning (EU) nr 1093/2010 och till finansinstitut enligt definitionen i artikel 4.1 i förordning (EU) nr 1093/2010.

Definitioner

10. Om inget annat anges har de begrepp som används och definieras i förordning (EU) nr 575/2013 och direktiv 2013/36/EU samma innebörd i dessa riktlinjer.

3. Genomförande

Ikraftträdande

11. Dessa riktlinjer är tillämpliga från och med den 1 januari 2022.

4. Undantagsfall av överträdelser av gränsvärdena för stora exponeringar samt tidsperiod och åtgärder för att åter säkerställa efterlevnad

12. På grundval av den information som lämnas vid rapporteringen av en överträdelse av gränsvärdena för stora exponeringar enligt artikel 395.1 i förordning (EU) nr 575/2013, den information som avses i avsnitt 4.2 och annan information som är tillgänglig för den behöriga myndigheten, bör den behöriga myndigheten göra en bedömning utifrån kriterierna i avsnitt 4.1 i dessa riktlinjer.
13. Den behöriga myndigheten bör meddela institutet den tid som beviljats för att åtgärda överträdelsen av gränsvärdena i artikel 395.1 i förordning (EU) nr 575/2013, efter att ha bedömt den lämpliga tidsperioden i enlighet med avsnitt 4.3 i dessa riktlinjer.

4.1 Kriterier för att fastställa de undantagsfall som avses i artikel 396.1 i förordning (EU) nr 575/2013

14. En överträdelse av de gränsvärden som anges i artikel 395.1 i förordning (EU) nr 575/2013 bör alltid anses utgöra ett undantagsfall.
15. För att bedöma en situation där ett institut har överskridit gränsvärdena i artikel 395.1 i förordning (EU) nr 575/2013 bör en behörig myndighet utvärdera åtminstone följande aspekter:
 - a. Hur ofta överträdelserna förekommit och antalet överträdelser.
 - b. Överträdelens förutsebarhet.
 - c. Skäl som ligger utanför institutets kontroll och som ledde till en oförmåga att förhindra överträdelser.

Hur ofta överträdelserna förekommit och antalet överträdelser

16. Den behöriga myndigheten bör bedöma om institutets överträdelse av gränsvärdena i artikel 395.1 i förordning (EU) nr 575/2013 är en sällsynt händelse. I bedömningen bör hänsyn tas till eventuella tidigare överträdelser från institutets sida av samma orsak, som utlösts av samma händelse eller kopplat till samma kund eller grupp av kunder med inbördes anknytning.
17. Om ett institut rapporterar en andra överträdelse under de senaste tolv månaderna som avser samma kund eller grupp av kunder med inbördes anknytning som den första överträdelser kan den behöriga myndigheten besluta att händelsen inte kan betecknas som sällsynt. Detsamma gäller om ett institut rapporterar en andra överträdelse under de senaste tolv månaderna som har samma ursprung som den första överträdelser.

18. Om ett institut under de senaste tolv månaderna redan har rapporterat två överträdelser av gränsvärdena för stora exponeringar som rör en annan kund eller grupp av kunder med inbördes anknytning, eller om överträdelserna har olika orsaker eller har utlösts av olika händelser, kan den behöriga myndigheten besluta att en eller flera ytterligare överträdelser, även om de är orelaterade, inte kan betraktas som sällsynta händelser.

Överträdelsens förutsebarhet

19. Den behöriga myndigheten bör bedöma huruvida det hade gått att förutse överträdelsen om institutet hade tillämpat en korrekt och effektiv riskhantering i enlighet med sina skyldigheter enligt artikel 393 i förordning (EU) nr 575/2013 och EBA:s riktlinjer för intern styrning².
20. Den behöriga myndigheten bör även överväga om institutet skulle ha kunnat förutse överträdelsen med hjälp av tillgänglig information.
21. Om identiska eller liknande överträdelser av andra institut inträffar som kan hänföras till samma orsak kan den behöriga myndigheten dra slutsatsen att överträdelsen orsakades av en oförutsebar händelse.

Skäl som ligger utanför institutets kontroll vad gäller att förhindra överträdelsen

22. Den behöriga myndigheten bör bedöma om överträdelsen orsakades av skäl som institutet inte råder över. Detta skulle åtminstone kunna antas i följande fall:
- a. En oväntad och väsentlig minskning av institutets kapitalbas, bland annat på grund av effekterna av större operativa riskhändelser, såsom externa bedrägerier, naturkatastrofer eller pandemier, som inte är kopplade till ett fel i institutets interna kontrollmekanismer.
 - b. Om en exponering som är (helt eller delvis) undantagen slutar att omfattas av ett sådant undantag på grund av ett beslut av en tredje part som institutet inte kunde ha förutsett eller förhindrat.
 - c. En dom eller ett administrativt beslut som medför en annan tolkning av det tillämpliga regelverket för stora exponeringar om institutet inte haft tillräckligt med tid på sig att genomföra det för att förhindra att gränsvärdena i artikel 395.1 i förordning (EU) nr 575/2013 överskrids.
 - d. En sammanslagning av motparter/kunder eller ett förvärv mellan motparter/kunder, men endast om institutet inte kände till eller kunde ha förutsett sammanslagningen eller förvärvet för att förhindra en överträdelse.
23. En överträdelse som orsakas av en olämplig tillämpning eller feltolkning av regelverket för stora exponeringar bör i allmänhet inte betraktas som ett skäl som ligger utanför institutets kontroll.
24. Om den behöriga myndigheten drar slutsatsen att överträdelsen inte uppfyller kriterierna i detta avsnitt bör den behöriga myndigheten i allmänhet inte bevilja en längre period än tre månader för att åter efterleva gränsvärdena för stora exponeringar.

² EBA:s riktlinjer för intern styrning, EBA/GL/2021/05.

4.2 Uppgifter som ska lämnas till den behöriga myndigheten vid överträdelse av gränsvärdena för stora exponeringar

25. Vid rapporteringen av exponeringsvärdet utöver gränsvärdena för stora exponeringar i artikel 395.1 i förordning (EU) nr 575/2013 i enlighet med artikel 396.1 i den förordningen, och för att underlätta den behöriga myndighetens bedömning, bör institutet utan dröjsmål tillhandahålla åtminstone följande uppgifter:
- a. Storleken på överskottet och överträdelsens omfattning i förhållande till primärkapitalet.
 - b. Den berörda kundens namn och i tillämpliga fall namnet på den berörda gruppen av kunder med inbördes anknytning.
 - c. Datum då överträdelsen inträffade.
 - d. Beskrivning av tillgänglig säkerhet (även om den inte är godkänd för kreditriskreducering), om en sådan finns.
 - e. En detaljerad förklaring av skälen till överträdelsen.
 - f. Redan genomförda eller planerade avhjälpande åtgärder.
 - g. Förväntad tid som behövs tills gränsvärdena för stora exponeringar åter efterlevs.
26. Den behöriga myndigheten bör begära ytterligare information och förklaringar om den inte är övertygad om att de lämnade uppgifterna är tillräckligt detaljerade för att möjliggöra en omfattande bedömning av de särskilda omständigheterna kring överträdelsen.

4.3 Kriterier för att fastställa en lämplig tid för att åter efterleva gränsvärdena i artikel 395.1 i förordning (EU) nr 575/2013

27. Efter bedömningen av den överträdelse som institutet rapporterat i enlighet med avsnitt 4.2 i dessa riktlinjer bör den behöriga myndigheten besluta om en lämplig tid för att åter efterleva gränsvärdena i artikel 395.1 i förordning (EU) nr 575/2013.
28. En behörig myndighet bör inte bevilja ett institut en längre period än tre månader för att åtgärda en överträdelse om myndigheten drar slutsatsen att överträdelsen upprepats eller om överträdelsens omfattning kan ha en betydande inverkan på institutets finansiella situation.
29. Om en behörig myndighet beslutar att bevilja ett institut en längre period än tre månader för att åtgärda en överträdelse och åter efterleva gränsvärdena i artikel 395.1 i förordning (EU) nr 575/2013 bör den tid som den behöriga myndigheten anser lämplig stå i proportion till ett snabbt återställande av gränsvärdena.
30. I varje fall bör tiden för att åter efterleva kraven inte vara längre än ett år. I undantagsfall får den behöriga myndigheten, om detta är motiverat av de särskilda omständigheterna kring överträdelsen och åtgärderna i den efterlevnadsplan som avses i avsnitt 4.4, bevilja en längre tidsfrist än ett år för att åtgärda överträdelsen. Sådana fall bör dock inte vara normen.

31. För att besluta om en lämplig tid för att åter efterleva kraven bör den behöriga myndigheten åtminstone beakta följande:

- a. Institutets tidigare överträdelser.
- b. Hur snabbt institutet rapporterade överträdelsen.
- c. Skälet/skälen till överträdelsen.
- d. Överträdelsens systematiska karaktär, komplexitet och omfattning.
- e. Möjliga konsekvenser för institutets övergripande finansiella situation.
- f. Den totala riskkoncentrationen i institutets övriga verksamhet mellan olika motparter.
- g. Typ av kund eller grupp av kunder med inbördes anknytning och vederbörandes kreditvärdighet.
- h. Redan vidtagna åtgärder för att åtgärda överträdelsen.

Institutets tidigare överträdelser

32. Den behöriga myndigheten bör ta hänsyn till eventuella tidigare överträdelser som institutet gjort sig skyldig till och omfattningen av de åtgärder som vidtagits för att åter efterleva kraven i de fallen. Den behöriga myndigheten bör vid upprepade överträdelser särskilt bedöma om den nya överträdelsen har samma orsak som de tidigare.

Hur snabbt institutet rapporterade överträdelsen eller de avhjälpande åtgärderna för att åter efterleva kraven

33. Om ett institut oskäligen är sent med att rapportera en överträdelse kan den behöriga myndigheten överväga att ge institutet en kortare tidsfrist för att åter efterleva kraven.

Skälet/skälen till överträdelsen eller överträdelsens upprepande karaktär, komplexitet och omfattning

34. Den behöriga myndigheten bör bedöma skälen till överträdelsen samt tidpunkten och den framtida väsentligheten hos den potentiella inverkan på institutet.

35. Den behöriga myndigheten kan kräva och begära ytterligare information i de fall överträdelsens orsaker är komplexa.

Institutets övergripande finansiella situation

36. Den behöriga myndigheten bör överväga om institutets efterlevnad av kapitalkraven (kärnprimärkapitalrelation, primärkapitalrelation, total kapitalrelation) ligger klart över miniminivån.

Den totala riskkoncentrationen i institutets övriga verksamhet mellan olika motparter

37. Den behöriga myndigheten bör överväga om institutets riskhanteringsmetoder och diversifieringsstrategi är tillräckliga.

Typ av kund och kundens kreditvärdighet

38. Den behöriga myndigheten bör ta hänsyn till typen av motpart och motpartens kreditvärdighet. Myndigheten bör bedöma om det eventuella fallissemang som den berörda kunden eller gruppen av kunder med inbördes anknytning kan drabbas av, i tillämpliga fall, samt den därav följande förlusten, kan sänka de lagstadgade kapitaltäckningskvoterna under minimikraven.

Redan vidtagna åtgärder för att åtgärda överträdelsen

39. Den behöriga myndigheten bör överväga de åtgärder som institutet redan har vidtagit, särskilt med tanke på att vissa av dessa åtgärder så småningom skulle kunna underlätta för institutet att snabbt återgå till att efterleva kraven.

4.4 Åtgärder som ska vidtas för att säkerställa att institutet inom lämplig tid åter efterlever gränsvärdena i artikel 395.1 i förordning (EU) nr 575/2013

40. Om en behörig myndighet har beviljat ett institut en längre period än tre månader för att åter efterleva gränsvärdena i artikel 395.1 i förordning (EU) nr 575/2013 ska institutet lägga fram en efterlevnadsplan för att åstadkomma detta inom en rimlig tid.
41. Efterlevnadsplanen bör åtminstone omfatta följande:
- a. Åtgärder för att minska de berörda exponeringarna.
 - b. Åtgärder för att öka institutets kapitalbas vid behov.
 - c. Åtgärder för att stärka interna riskhanterings- och kontrollprocesser.
 - d. Eventuella nödvändiga ändringar av institutets efterlevnadspolicy.
 - e. Lämpliga förfaranden för att säkerställa att åtgärderna vidtas inom en rimlig tid.
 - f. En detaljerad tidsplan för att vidta åtgärderna, inklusive det planerade datumet för när kraven åter ska efterlevas.
42. De åtgärder som ett institut föreslår bör innehålla en beskrivning av eventuella förutsebara risker eller hinder för ett effektivt och snabbt genomförande av efterlevnadsplanen.
43. Den behöriga myndigheten bör bedöma om åtgärderna för att säkerställa att institutet åter efterlever kraven på ett stabilt och löpande sätt är lämpliga, tillräckliga och genomförbara och att den detaljerade tidsramen är lämplig och genomförbar.
44. Om den behöriga myndigheten har några väsentliga betänkligheter avseende åtgärderna bör den omedelbart informera institutet.
45. Institutet bör omedelbart meddela den behöriga myndigheten om vissa av de planerade åtgärderna inte kan genomföras som planerat. Den behöriga myndigheten bör noga övervaka genomförandet av åtgärderna för att säkerställa att institutet snabbt och effektivt återgår till att efterleva kraven. Myndigheten bör särskilt kontrollera om de olika delmålen uppnås fullt ut. Om institutet inte uppnår något av dessa delmål bör den behöriga myndigheten kräva att institutet åtgärdar dessa brister på lämpligt sätt.

46. Den behöriga myndighetens övervakning bör ske med en frekvens och intensitet som är lämplig och proportionerlig i förhållande till överträdelsens orsak och omfattning, dess potentiella inverkan på institutet samt de särskilda egenskaperna hos efterlevnadsplanen och de åtgärder som vidtas under perioder om mindre än tre månader. Myndigheten bör också beakta utvecklingen av de berörda exponeringarna på grundval av regelbunden information från institutet. Vid behov bör den behöriga myndigheten begära ytterligare information.
47. Den behöriga myndigheten bör besluta och meddela om institutet bör utföra en intern eller en extern revision av interna kontroll- och riskhanteringsprocesser, vars resultat ska meddelas både institutets ledningsorgan och den behöriga myndigheten.
48. Den behöriga myndigheten bör ha inrättat ett standardiserat och dokumenterat förfarande med tydliga instruktioner som beskriver de åtgärder som krävs för att övervaka att institut som har rapporterat en överträdelse åter efterlever kraven inom rimlig tid.
49. Institutet bör, i enlighet med EBA:s riktlinjer för intern styrning, se till att dess ledningsorgan följer och övervakar genomförandet av de åtgärder som vidtas för att säkerställa att institutet inom lämplig tid åter efterlever gränsvärdena i artikel 395.1 i förordning (EU) nr 575/2013.